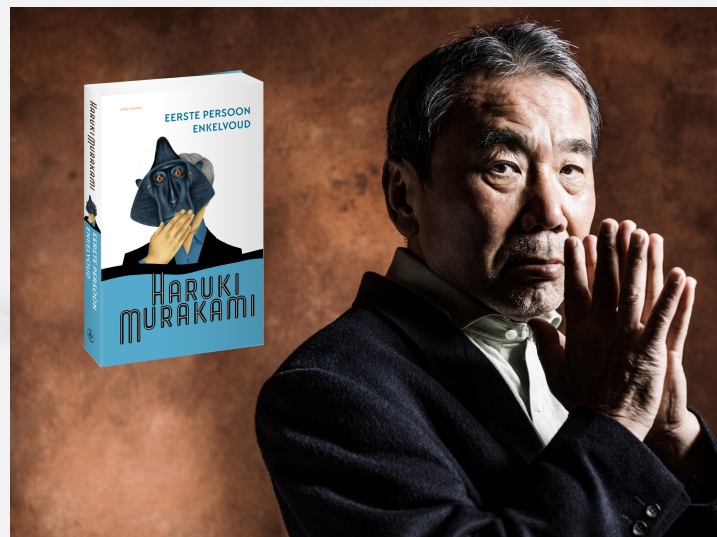

Haruki Murakami geeft niet graag interviews. Voor het magazine 'Vol van Boeken' mocht Murakami-vertaler Elbrich Fennema de mysterieuze Japanse schrijver toch een aantal vragen stellen.

Waarom schrijft u fictie?

Ik schrijf fictie, omdat ik geïnteresseerd ben in de dingen die je uitsluitend in de vorm van fictie kunt vertellen. Al is het wel moeilijk en tijdrovend...

Veel van uw personages lijken uw alter ego. Wilt u zelf graag iemand anders zijn?

Nee.

Als u een van uw personages zou kunnen zijn, wie zou u dan kiezen?

Wanneer ik aan het schrijven ben, ervaar ik al in enige mate dat ik mijn personages word.

Welk van uw boeken is u het dierbaarst?

Ik heb geen lievelingsboek.

In uw verhalen en romans overschrijdt u vaak de grenzen van de wereld zoals we die kennen. Als u iets kon veranderen aan 'de wereld zoals we die kennen', wat zou dat zijn?

Ik heb niet het gevoel dat ik iets zou willen veranderen aan deze wereld. Want die zal niet veranderen doordat ik iets wens. Al is het wel in zekere mate mogelijk dat het contact tussen jezelf en de wereld verandert.

Wat betekent 'Eerste persoon enkelvoud' voor u?

Ik ben begonnen met het schrijven van fictie in de eerste persoon enkelvoud. Vervolgens ben ik langere tijd een richting opgegaan die daar steeds meer van verwijderd raakte, maar ik ben er uiteindelijk weer naar teruggekeerd. Die indruk heb ik. Dat was wellicht een heel natuurlijk proces.

U bent ook vertaler. Heeft vertalen uw schrijven beïnvloed? Of misschien andersom?

Het heeft mij het inzicht gebracht dat er (bijna) niets is wat een ander mens niet kan begrijpen wat de ene mens met taal uitdrukt. Tegelijkertijd wat betreft het uitdrukken van mezelf: het voornemen om zo vriendelijk en nederig mogelijk te worden.

In een aantal verhalen in 'Eerste persoon enkelvoud' dient de vraag zich aan of iets nu toeval is of is toe te schrijven aan lot, hoger doel, bloedgroep of sterrenbeeld. Hoe kijkt u hiertegen aan?

Ik heb me nooit iets aangetrokken van lot of sterrenbeeld of bloedgroep of masterplan. Ik geloof uitsluitend in de spontaniteit, de innerlijke drang van verhalen. De enige aanpak of methode voor mijn verhalen is die van een soort wichelroede om water te vinden.

Waar komen beelden of personages vandaan? Is de Shinagawa-aap uit je laatste boek misschien in een droom verschenen?

Ik droom zelden. En als ik droom, dan onthoud ik ze zelden. Ik denk dat het mijn streven als schrijver is om in wakkere toestand te dromen. Is dat mogelijk? Met oefening wel, in zekere mate. Natuurlijk moet je er ook een aangeboren aanleg voor hebben.

U hint regelmatig op verhalen die u niet vertelt: 'Maar dat is een ander verhaal.' 'Daar ga ik nu niet op in.' Krijgen we die verhalen ooit nog?

Er zijn talloze mogelijkheden voor zijpaden in verhalen, maar in bijna alle gevallen blijft het bij de mogelijkheid. Want er is veel energie voor nodig om een mogelijkheid te realiseren. Maar ik heb tot nu toe een aantal keren ervaren dat een kort verhaal, dat al als zodanig was aangekondigd, is uitgegroeid tot een volwassen roman, en ik denk dat elke mogelijkheid een belangrijke bron vol betekenis is. Maar praktisch gezien kun je nu eenmaal niet alle aantrekkelijke vrouwen van de wereld beminnen.

U hebt 'The Great Gatsby', 'The Brothers Karamazov' en 'The Long Goodbye' ooit omschreven als drie 'onmisbare' boeken, als lezer en als schrijver. Is dit nog altijd uw favoriete top-drie?

Ik heb 'The Great Gatsby' en 'The Long Goodbye' in het Japans vertaald en ik denk dat dat een belangrijk wapenfeit is. Want een vertaler is 'de ultieme lezer'. Als schrijver heb ik hier heel veel van geleerd. Op het vlak van techniek, maar meer nog wat betreft kijk op de wereld.

Veel vertalers raadplegen u bij dilemma's. Wat had u zelf aan F. Scott Fitzgerald willen vragen toen u 'The Great Gatsby' vertaalde?

Voor mij is de tekst belangrijker dan wat dan ook, en zelf wil ik me zoveel mogelijk op de tekst concentreren. Maar omdat ik zelf ook vertaler ben, wil ik graag de mensen die mijn boeken vertalen ter wille zijn. Want vertalen is uiterst belangrijk werk.

U bent nu meer dan veertig jaar schrijver. Hebt u plannen om te stoppen? Zo ja, wat gaat u dan doen? Zo nee, wat is uw volgende project?

Omdat ik een soort van workaholic ben, peins ik op dit moment nog niet over pensioneren. Elke dag ga ik aan mijn bureau zitten om een of andere tekst te schrijven. Ik kan niet anders. Schrijven met muziek op is voor mij net zoets als ademen. Ik heb ook nu een aantal projecten omhanden, maar in principe houd ik de inhoud daarvan geheim tot het voltooid is.

Hebt u een wijs advies voor beginnende schrijvers?

Dat je nooit mag vergeten dat niemand je gevraagd heeft om te schrijven. Ik ben inmiddels meer dan veertig jaar schrijver van beroep, maar dat zeg ik nog altijd tegen mezelf.

